
امنیت تلفن همراه

جلسه اول: تکنولوژی - دنیایی از امکانات و اقیانوسی از فریب

آرش آبادپور arash@abadpour.com

پاییز ۱۳۹۲ - ۲۰۱۳، توانا - [/http://tavaana.org](http://tavaana.org)

اختصاص (BY) - این مطلب به پروژه توانا مربوط به سازمان E-Collaborative for Civic Education اختصاص دارد و استفاده از آن می بایست با ذکر نام سازمان تهیه کننده انجام شود.

غیر تجاری (NC) - این مطلب برای استفاده های غیر تجاری می باشد و برای هیچ گونه منفعتی بهره برداری نخواهد شد.

اشتراک (SA) - اگر می خواهید هر گونه تغییری در مطلب وارد کنید، شما می توانید حاصل کار را تنها تحت مجوز

E-Collaborative for Civic Education منتشر کنید و برای ایجاد بدنه اصلی اطلاعات، این تغییرات را باید با

E-Collaborative for Civic Education به اشتراک گذارید.

خلاصه

تکنولوژی ارتباطی انواعی از فعالیت را ممکن می‌کند که قبل از این حتی به ذهن نمی‌آمدند. فعال اجتماعی می‌تواند به‌مدد تکنولوژی جدید از فاصله‌ی چند هزار کیلومتری در جامعه‌ی هدف تاثیرگذار باشد و به کمک تکنولوژی جدید می‌توان بین شبکه‌ای از فعالان اجتماعی یک شبکه‌ی امن برقرار کرد. اما این‌ها تنها جنبه‌های تکنولوژی نیستند. شبکه‌های ارتباطی ساختارهایی پرهزینه هستند که توسط دولت‌ها و شرکت‌های بزرگ اداره می‌شوند. گردانندگان این شبکه‌ها غالباً قادر هستند پیام‌های رد و بدل شده را شنود کنند. ظاهر امن تکنولوژی می‌تواند فعالان اجتماعی را فریب دهد و ضربه‌زدن به آن‌ها را در حساس‌ترین موقعیت برای نیروهای مخالف ممکن کند. یک نگاه واقع‌گرایانه به تکنولوژی ارتباطی باید امکانات این ابزار را در کنار خطرات آن بررسی کند.

پیش‌آزمون

دوستان شما در فیس‌بوک از آن چه استفاده‌ای می‌کنند؟ بدون این‌که به جزئیات شخصی آن‌ها اشاره کنید، فضایی که در فیس‌بوک مشاهده می‌کنید را در چند پاراگراف شرح دهید.

سوالات چهارگزینه‌ای

۱- ابزار ارتباطی و پیامی که در این ارتباط مبادله می‌شود چه ارتباطی دارند؟

- الف- پیام مستقل از ابزار عمل می‌کند.
- ب- نکته‌ی مهم پیدا کردن ابزاری است که پیام را به مخاطب برساند. جزئیات این ابزار اهمیت ندارند.
- ج- ابزار خنثی نیست و روی پیام تاثیر می‌گذارد.

۲- یک صفحه‌ی فیس‌بوکی ۱۵۰ هزار لایک دارد. درباره‌ی این صفحه چه می‌توان گفت؟

- الف- ۱۵۰ هزار نفر این صفحه را دنبال می‌کنند.
- ب- ۱۵۰ هزار نفر مطالب منتشر شده در این صفحه را مطالعه می‌کنند.
- ج- ۱۵۰ هزار نفر گاهی به این صفحه سر می‌زنند.
- د- ۱۵۰ هزار نفر زمانی به این صفحه علاقه نشان داده‌اند و ممکن است مدتها باشد به این صفحه سر نزده باشند.

۳- کدام یک از گزینه‌های زیر نمی‌تواند توصیف کننده‌ی مطلبی در فیس‌بوک باشد؟

- الف - اعتراض به نقض حقوق انسانی یک زندانی سیاسی.
- ب- تریلر یک فیلم جدید که برد بیت در آن بازی می‌کند.
- ج- نوشیدنی جدیدی که میزان شکر آن کمتر است.
- د- همه‌ی گزینه‌ها ممکن است در فیس‌بوک دیده شوند.

۴- این نکته که با یک بار لاگین کردن دسترسی به مجموعه‌ای از ابزارهای گوگل میسر می‌شود.....

- الف - گزینه‌ای است که راحتی زیادی برای کاربران فراهم می‌کند.
- ب- نکته‌ی مهمی نیست.

ج- ممکن است خطرات امنیتی برای کاربران ایجاد کند.

د- راهی جز این نمی‌شناسم.

روش درس

این درس به صورت ارتباط دوجانبه برگزار می‌شود. در ذهن خودتان تصور کنید که ما دور میزی نشسته‌ایم و هرکدام قلمی در دست داریم که می‌توانیم به کمک آن روی سطح میز بنویسیم. در این کلاس بیشتر از آن که مفاهیم «استاد» و «دانشجو» وجود داشته باشند، موقعیت جمعی را داریم که به موضوع واحدی علاقه‌مند است و هرکدام از اعضای آن تجربه‌های متفاوتی داشته است. می‌خواهیم درباره‌ی برداشت‌هایمان از موضوع امنیت تلفن همراه گفتگو کنیم. می‌پذیریم که هدف این درس نه رسیدن به یک فهم مشترک از مساله، که دریافتن نگاه دیگران و یادگرفتن از تجربه‌های آن‌هاست.

در جریان درس روی میز چیزهایی بنویسید. اگر چیزی در ذهن دارید که تصور می‌کنید طرح آن با دیگران مهم است، از کلاس وقت بگیرید و حرف بزنید. برای این کلاس یک شرح درس وجود دارد که لازم است بصورت کامل به آن پرداخته شود. گذشته از آن، به دیگران فرصت اظهار نظر بدهید و نسبت به آن‌ها با احترام برخورد کنید. تا زمانی که این اهداف برآورده شوند، شما در هر لحظه مجاز هستید که روی میز چیزی بنویسید یا دست بالا کنید و وقت برای صحبت کردن بخواهید.

تفکر انتقادی

اگر معتقد به این هستید که «شبکه‌های اجتماعی به پیشبرد دموکراسی کمک می‌کنند» من از شما خواهم خواست که بیشتر به استدلال‌هایی فکر کنید که ادعا می‌کنند که شبکه‌های اجتماعی در پیشبرد دموکراسی مضر هستند. در این کلاس تمرین خواهیم کرد که خلاف آنچه همیشه فکر کرده‌ایم فکر کنیم. هر چیزی که شما با آن مخالف هستید دریچه‌ای به جهانی است که احتمالاً تجربه نکرده‌اید. من از شما خواهم خواست که با خودتان مخالفت کنید. اگر کسی با شما موافقت کرد، با او مخالفت کنید. ما در این کلاس با هم محترمانه با هم برخورد خواهیم کرد، اما اجازه نخواهیم داد که جمع به وسوسه‌ی اتفاق نظر تن بدهد. اگر نسبت به چیزی بدبین هستید تلاش کنید جنبه‌های مثبتی در آن پیدا کنید.

تکنولوژی ارتباطی دنیای ما را دگرگون کرده است

تکنولوژی جدید انواعی از ارتباط را ممکن کرده است که ۵۰ سال پیش ناممکن یا بسیار دشوار بودند. این امکان که یک شهروند عادی، گروهی با هدف تغییر سیاسی و اجتماعی را از اتاق نشیمن خانه‌اش مدیریت کند و باعث تغییر شود، اتفاقی نیست که ۵۰ سال پیش حتی قابل تصور بود. اینترنت، تلفن همراه، و شبکه‌های اجتماعی روش‌های کم هزینه و به نسبت امنی برای ارتباط بین فعالین اجتماعی و تماس با گروه‌های مختلف فراهم کرده‌اند. در فضای جدید به نظر می‌رسد تنها کافی است دلیلی برای گردهم‌آیی وجود داشته باشد تا چند هزار و چند صد هزار نفر گرد هم جمع شوند. این گردهم‌آیی‌ها در فضای مجازی اتفاق می‌افتند، و بنابراین نه تنها نیازی نیست که شرکت‌کنندگان در یک مکان جغرافیایی واحد حاضر باشند، بلکه آنها، حداقل در ظاهر، از خطر حمله و آزار پلیس و نیروهای امنیتی هم در امان هستند. به نظر می‌رسد که تکنولوژی ارتباطی جدید تجسم همه آن چیزهایی است که انسان همیشه خواسته است.

تکنولوژی ارتباطی، همچون هر پدیده دیگری، نکات مثبت و جنبه‌های منفی خود را دارد. این پدیده امکانات تازه‌ای را ارائه می‌کند و شرایط ویژه‌ی استفاده از خود را بر کاربران خود اجبار می‌کند. انتقال دهنده‌ی پیام و ممکن‌کننده‌ی ارتباط یک موجودیت خنثی نیست و روی پیام و مضمون ارتباط تأثیر می‌گذارد. بدون درک درستی از اقتضائات استفاده از این تکنولوژی، تنها جنبه‌های مثبت و خواستنی این پدیده دیده می‌شوند و درک درستی از عواقب استفاده از روش‌های ارتباطی. نوین وجود نخواهد داشت. برخورد انتقادی با تکنولوژی به معنی شناختن شرایط پیرامونی استفاده از تکنولوژی جدید و بررسی کارکردهای آن در حرکت‌هایی است که تلاش می‌کنند به کمک تکنولوژی جدید خلاهای ارتباطی خود را پر کنند. در این نگاه، سوال اساسی این است که تکنولوژی چه می‌دهد و چه می‌گیرد. در چهارچوب این دوره‌ی آموزشی، تلفن همراه و روش‌های ارتباطی مرتبط با آن، با تأکید روی اپلیکیشن‌های متصل به اینترنت، مورد بررسی قرار می‌گیرند.

یک مثال قابل توجه، ورود اینستاگرام به زمینه‌ی عکاسی آماتور و دگرگونی‌هایی است که این ابزار در این فضا ایجاد کرده است. تا پیش از این، افراد از دوربین تلفن همراه خود برای مستندسازی زندگی روزمره استفاده می‌کردند. تصاویری از خود، از وقت گذرانی با دوستان، و منظره یا یک اتفاق جالب توجه موضوعات دیگری بودند که افراد آن‌ها را به کمک دوربین تلفن همراه خود ثبت می‌کردند. به موازات این

اتفاق، بعضی کاربران از دوربین‌هایی با کیفیت بهتر برای عکاسی آماتور استفاده می‌کردند. کم‌کم با بهبود سخت‌افزار تلفن‌های همراه، این مساله قابل تصور شد که تصاویری که با تلفن همراه گرفته می‌شوند ممکن است ارزش هنری داشته باشد. در این فضا اینستاگرام شبکه‌ای اجتماعی برای انتشار این تصاویر ایجاد کرد و به کاربران اجازه داد که تصاویر خود را به کمک تعداد محدودی فیلتر «حرفه‌ای تر» بنمایند. علاوه بر این، اینستاگرام به شبکه‌های اجتماعی دیگر، نظیر توییتر و فیس‌بوک متصل شد، و به کاربران اجازه داد که از جمعیت دوستان خود در این شبکه‌های اجتماعی بعنوان مخاطب استفاده کنند. مخاطبین اینستاگرام تصاویر را لایک می‌کنند و به گیرنده‌ی عکس پاداش می‌دهند.

نکته‌ی اساسی این است که سخت‌افزار دوربین تلفن‌های همراه تنها از نظر اندازه‌ی تصویر و کاهش نویز و افزایش کیفیت تصویر توسعه یافته است و بسیاری از تلفن‌های همراه از ساختارهای اپتیکی بدوی‌ای استفاده می‌کنند. به این دلیل، عکسی که با اینستاگرام گرفته می‌شود از نظر چهارچوب و موقعیت هندسی تعریف ویژه‌ای دارد. علاوه بر این، کاربران، تصاویر اینستاگرامی را اغلب روی صفحه‌ی کوچک تلفن همراه خود می‌بینند. این صفحات بسیاری اوقات کیفیت نمایشی مناسبی ندارند. این نکته که فیلترهای اینستاگرام محدود هستند و کاربران تنها با آن‌ها امکان ارتباط انتخابی دارند نیز از خاصیت‌هایی هستند که اینستاگرام به کاربر خود اجبار می‌کند. به این ترتیب، کاربر تنها این امکان را دارد که یکی از فیلترها را انتخاب کند و جزئیات دیگر تصویر، از جمله اندازه و کیفیت فشرده‌سازی، توسط اینستاگرام تعیین می‌شوند.

از طرف دیگر، انتشار تصویر در اینستاگرام به کاربر میزانی از توجه دیگران و ارضاشدگی را می‌دهد که انتشار در محیط‌های دیگر با آن قابل مقایسه نیست. به این ترتیب کاربر انگیزه‌ی زیادی دارد که عکاسی آماتور خود را در اینستاگرام انجام دهد و این تصمیم به این معنی است که اینستاگرام روی فعالیت کاربر تأثیرات مهمی می‌گذارد. به عبارت دیگر، عکاسی در اینستاگرام، دیگر صرفاً عکاسی نیست، نوعی از رفتار است که قواعد آن را اینستاگرام تعیین می‌کند و در چهارچوبی انجام می‌شود که نظام پاداش اینستاگرام آن را تعریف کرده است.

مشابه این تحلیل درباره‌ی فعالیت در فضاهای دیگر قابل انجام است. محیطی که در آن فعالیت انجام می‌شود روی جزئیات فعالیت و روند آن تأثیر می‌گذارد.

برای مثال، توییتر این امکان را به کاربران می‌دهد که در ۱۴۰ کاراکتر نظر خود را با دیگران در میان بگذارند. استفاده از توییتر آسان است. کافی است تلفن همراه خود را بیرون بیاورید و توییت کنید یا به توییت دیگران جواب بدهید. کسانی از انقلاب توییتری صحبت کرده‌اند. به نظر می‌رسد توییتر کارکردهایی دارد که رسانه‌ی دیگری نداشته است. با این حال، پدیده‌ی بزرگی مانند توییتر را باید با نگاهی فراتر از اشتیاق صرف بررسی کرد. سوال مهم، درباره‌ی توییتر و هر پدیده‌ی دیگری، این است که توییتر چه داده است و چه گرفته است.

توییتر تعداد کلمات پیغام را به ۱۴۰ محدود می‌کند. اگر کاربر بخواهد از تصویر، لینک، یا هاش تگ استفاده کند، طول مجاز متن از این هم محدودتر خواهد شد. به این ترتیب، توییتر بر این اساس استوار است که مفاهیم را می‌توان با ۱۴۰ کاراکتر بیان کرد. اگر مفهومی نیاز به بسط بیشتر داشته باشد، توییتر این امکان را نمی‌دهد. علاوه بر این، توییتر به کاربر اجازه نمی‌دهد که محتوایی که تولید کرده است را ویرایش کند. تویییتی که فرستاده شد قابل تغییر نیست. کاربر تنها می‌تواند آن را حذف کند یا توییت دیگری با مضمون متفاوت منتشر کند.

علاوه بر این، توییتر به کاربران دیگر امکانات محدودی برای مشارکت می‌دهد. آن‌ها می‌توانند یک توییت را favourite کنند، آن را تکرار کنند، یا به آن پاسخ بدهند. کاربران دیگر این امکان را ندارند که با یک توییت مخالفت کنند، مگر این‌که تصمیم بگیرند که به آن جواب کاملی بدهند. تویییتی که ارسال شده است احتمالاً در شبکه‌های اجتماعی دیگر نیز منتشر می‌شود. بازگرداندن این توییت گاهی اوقات کار ساده یا حتی ممکن نیست.

شبکه‌های اجتماعی و فعالان اجتماعی

با ظهور و توسعه‌ی استفاده از شبکه‌های اجتماعی، این ایده که روش‌های جدید ارتباطی نظام‌های بسته‌ی سیاسی را دستخوش تغییر خواهند کرد مطرح شد. به نظر می‌رسید که نقش‌آفرینی فیس‌بوک و توییتر در بهار عربی و جنبش سبز ایران حلقه‌ی اول زنجیره‌ای از تغییرات اساسی در ساختارهایی خواهد بود که در دهه‌های گذشته ارزش‌های دموکراتیک را کشورهای خاورمیانه و جز آن مورد تهدید قرار داده بودند. این تصور بخصوص از این‌رو بدیهی به نظر می‌رسید که ساختارهای بسته‌ی سیاسی روی ابزارهای رسانه‌ای فشار شدیدی وارد می‌کردند. در چنین فضایی، به نظر می‌رسید که آزادی ابراز نظر و تشکیل گروه و اجتماع از طریق اینترنت و تلفن‌های همراه، لاجرم به تضعیف و سقوط

ساختارهای قدیمی منجر خواهد شد. تز. آزادی اینترنت اساسا بر این مبنا نوشته شد که تزیق. اینترنت و شبکه‌های اجتماعی به جوامع بسته به باز شدن آن‌ها منجر خواهد شد. به عبارت دیگر، به نظر می‌رسید که به‌دلیل وجود فیس‌بوک دیگر هیچ نظام دیکتاتوری‌ای سرپا نخواهد ماند.

فعالیت اجتماعی و سیاسی در شبکه‌های اجتماعی از بدو. معنی‌دار شدن با انتقادهایی همراه بوده است. برای مثال، ابزارها و روش‌های مشارکت اجتماعی از طریق. فضاهایی نظیر فیس‌بوک مشابه تبلیغ برای کالاهای مصرفی هستند. می‌توان گفت که فیس‌بوک فعالیت علیه اعدام را به چیزی هم‌ارز تبلیغ برای پیسی‌کولا تقلیل داده است. در این شبکه‌های اجتماعی، به همان طریق که می‌توان یک محصول تجاری یا فیلم و کتاب را لایک زد، می‌توان در یک هدف سیاسی و اجتماعی نیز شرکت کرد. توجه به این نکته مهم است که فضای فیس‌بوک، و شبکه‌های اجتماعی بصورت کلی، در حقیقت برای جذب افراد به محصولات تجاری و هر آنچه تبلیغ برای آن منتهی به درآمد می‌شود تعریف و بهینه‌سازی شده است. به این ترتیب، در یک نگاه، فعالیت اجتماعی و سیاسی به کمک ابزار نوین. ارتباطی، قرض گرفتن. ابزارهایی است که برای هدفی دیگر ساخته شده و به روز می‌شوند.

نقد. دیگر به فعالیت اجتماعی و سیاسی و در شبکه‌های اجتماعی این است که جذب افراد به پشتیبانی ظاهری از یک هدف. اجتماعی و سیاسی کار چندان دشواری نیست، اما این پشتیبانی در عمل در بسیاری از موارد به رفتاری ختم نمی‌شود. به عبارت دیگر، تعداد لایک‌های یک صفحه‌ی فیس‌بوکی می‌تواند هیچ چیزی را نشان ندهد. حقیقت این است که هرکسی می‌تواند با صرف چند ثانیه وقت یک صفحه را لایک بزند و هرگز دیگر به آن برنگردد. حتی اگر کسی که صفحه‌ای را در فیس‌بوک لایک زده است دوباره به آن برگردد و بخشی از محتوای منتشر شده در آن را مطالعه کند، تردید. اساسی در وزن. این نوع مشارکت در جامعه‌ی بیرونی وجود دارد.

خطر در فضای مجازی

تکنولوژی ارتباطی برای فعالیت اجتماعی در فضای پرخطر ساخته نشده است. این تکنولوژی پایه‌هایی بر مبنای ارتباط رهبران سیاسی در صورت وقوع جنگ اتمی و همین‌طور ارتباط بین دانشمندان در مراکز تحقیقاتی مختلف دارد. به این ترتیب، حفظ حریم شخصی و امنیت و امکان. پنهان کردن هویت و در عین حال ایجاد امنیت کارکردهایی هستند که بعدا به این فضا اضافه شده‌اند یا باید برای در اختیار داشتن آن‌ها از ابزارهای ویژه‌ای استفاده کرد. در حقیقت موضوع خطر در زمان فعالیت در فضای مجازی مفهومی تازه است که تنها زمانی اهمیت. آن آشکارتر شده است که افرادی تصمیم گرفته‌اند از این فضا برای فعالیت. اجتماعی استفاده کنند.

همان‌طور که گفته شد، افراد. مختلفی از فضاهای مجازی در راستای کارکردهای متفاوتی استفاده می‌کنند. این افراد سطوح متفاوتی از حساسیت را دارند و در معرض خطرهایی با ابعاد متفاوت هستند. برای مثال، یک کاربر عادی که در فضای مجازی با دوستانش تماس می‌گیرد و از اتفاقات. فضای حقیقی آگاه می‌شود در معرض خشونت. کلامی و دزدیده‌شدن هویت‌اش قرار دارد. چنین کاربری اگر از فضای مجازی برای خرید کردن استفاده می‌کند، باید هشیار باشد که دیگران ممکن است اطلاعات محرمانه‌ی مالی او را به سرقت ببرند و از این طریق به او صدمه بزنند. اما برای کسی که در همین فضا فعالیت سیاسی و اجتماعی می‌کند، موضوع خطر ابعادی بسیار متفاوت و بزرگ‌تر دارد. چنین فردی علاوه بر اینکه در معرض خطرهای نوع اول است، این موقعیت ویژه را نیز دارد که موضوع تقبیح و تخطئه‌ی اخلاقی است. مخالفین فعال اجتماعی و سیاسی بصورت مداوم تلاش می‌کنند که با سرقت اطلاعات شخصی فعال سیاسی و اجتماعی به او ضربه بزنند و موقعیت او را در میان. جامعه‌ی هدف ضعیف کنند. نکته‌ی اساسی این است که فضای مجازی در برابر این خطرات فعال مجازی را بی‌دفاع می‌گذارد. به عبارت. دیگر، همان‌طور که فعال. مجازی این امکان را دارد که با صرف هزینه و زمان اندک در فضای مجازی حضور داشته باشد، دیگران نیز این امکان را دارند که با صرف هزینه و زمان اندک، حضور. فعال مجازی در این فضا را جعل کنند و با انتشار اخبار. نادرست به او صدمه بزنند. نمونه‌های زیادی وجود دارد که حساب‌های کاربری و وبلاگ‌های جعلی به نام فعالین اجتماعی ساخته شده است و به این ترتیب حداقل به آن‌ها فشار عصبی وارد شده است.

علاوه بر این، شبکه‌های ارتباطی ساختارهایی پرهزینه هستند که توسط دولت‌ها و شرکت‌های بزرگ اداره می‌شوند. این نکته تنها در کشورهای غیردموکراتیکی مانند ایران مهم نیست. روند اتفاقات نشان می‌دهد که ساختارهای امنیتی در کشورهای با فضای سیاسی. باز نیز به شهود فعالیت‌های شهروندان دست می‌زنند. این نکته که فعالیت در فضای مجازی روی سخت‌افزارهایی انجام می‌شود که شرکت‌ها و دولت‌ها آن‌ها را در اختیار دارند در این زمینه اهمیت به‌سزایی دارد. با کنترل. سخت‌افزار. شبکه، این موجودیت‌ها این امکان را دارند که پیام‌ها را شنود کنند، و پیام‌دهندگان و پیام‌گیرندگان را شناسایی کرده و مورد تعقیب و آزار قرار دهند. به عبارت دیگر، این نکته که فیس‌بوک در حال. حاضر میزبان. گشاده‌رویی برای فعالیت. سیاسی و اجتماعی است را باید در این چهارچوب نگاه کرد که نوع. فعالیت. سیاسی و اجتماعی که در حال. حاضر در فیس‌بوک انجام می‌شود با ساختار ارزشی گردانندگان فیس‌بوک همراهی دارد و نه تنها برای آن هزینه‌بر نیست که به

ابزاری برای بازاریابی رایگان برای این موجودیت اینترنتی تبدیل شده است. سوال اساسی این است که در صورتی که افرادی تلاش کنند از فیس‌بوک برای فعالیت در زمینه‌هایی متضاد با این چهارچوب ارزشی/منفعتی استفاده کنند، این موجودیت اقتصادی چه واکنشی نشان خواهد داد.

مفهوم شنود در فضای حقیقی و فضای مجازی تفاوت‌ها و شباهت‌های زیادی دارد. گذشته از آن‌که در هر دو فضا، نهادهای امنیتی تلاش می‌کنند ارتباطات انسانی و مفاهیم منتقل‌شده در این ارتباطات را رصد کنند، فضای حقیقی حدی از حریم شخصی را ارایه می‌دهد که فضاهای مجازی اساساً از تضمین آن عاجز هستند. در فضای حقیقی، اگر شهروندی با شهروندی دیگری در خفا سخنی بگوید، و یقین حاصل کند که دستگاهی برای ضبط مفاد گفتگو وجود ندارد، می‌تواند اطمینان داشته باشد که حریم شخصی‌اش تا حد زیادی حفظ خواهد شد. در شبکه‌های مجازی اما، همه‌ی ارتباطات مکتوب می‌شود و در بانک‌های داده ذخیره و ایندکس‌بندی می‌شود. هر حرفی که زمانی در شبکه‌ی اجتماعی زده شده است تا بی‌نهایت توسط مخاطب و همین‌طور گردانندگان شبکه قابل بازیابی و بازانتشار است. در مقایسه با رابطه در دنیای فیزیکی، که گفتگو غالباً اثری از خود به جا نمی‌گذارد، در فضای مجازی همیشه می‌توان به کمک یک screenshot حریم شخصی مخاطب را نقض کرد.

حس امنیت در فضای آنلاین

ابزارهای نوین ساده سازی می‌کنند و حس کاذب امنیت ایجاد می‌کنند. کاربر یک بار در جیمیل وارد می‌شود و دکمه‌ی «مرا به خاطر بسپار» را می‌زند و از این به بعد تا زمانی احتیاجی ندارد اسم رمز خود را وارد کند. حتی اگر در این مدت، فرد دیگری به حساب کاربری او دسترسی داشته باشد، کاربر خیلی بعدتر، زمانی که اطلاعات به سرقت رفته است، از این رخداد باخبر خواهد شد. در شبکه‌های اجتماعی، شیشه‌ی شکسته و طلای به سرقت رفته وجود ندارند که کاربر را متوجه دستبرد به اطلاعات شخصی‌اش کنند. ظاهر زیبا و خوش‌ترکیب ابزارهای نوین حس از امنیت می‌دهد که می‌تواند نادرست و اغراق‌آمیز باشد.

یک کاربر گوگل می‌تواند یک بار با اطلاعات حسابش وارد جیمیل شود و سپس به مجموعه‌ای از ابزارهای گوگل، شامل گوگل درایو و تقویم دسترسی داشته باشد. دسترسی به این ابزارها می‌تواند روی یک سخت‌افزار برای زمان محدودی بدون نیاز به اسم رمز ممکن شود. اگر به هر طریق دیگری به این سخت‌افزار دسترسی داشته باشند، ممکن است بتوانند به اطلاعات محرمانه‌ی فرد دسترسی پیدا کنند. حتی اگر کاربر می‌خواهد ایمیل خود را ببیند، دسترسی به مجموعه‌ی بزرگ از ابزارهای گوگل روی سخت‌افزار ممکن می‌شود. علاوه بر این، با وارد شدن در یکی از حساب‌های اینترنتی، سخت‌افزارهایی نظیر تلفن همراه و دوربین‌های هوشمند بدون نیاز به وارد کردن کدهای امنیتی این امکان را به هرکسی که به سخت‌افزار دسترسی فیزیکی دارد می‌دهند که نوتیفیکیشن‌ها را ببیند. به این ترتیب، لازم نیست که کسی بتواند به تلفن همراه کاربر دسترسی کامل داشته باشد. تنها با در اختیار داشتن تلفن همراه برای مدتی کوتاه، دیگران می‌توانند اطلاعات مهمی درباره‌ی کسانی که کاربر با آن‌ها تماس دارد و مفاد گفتگوها به‌دست بیاورند.

تجربه‌ی محدود

نسل فعلی در حقیقت اولین نسلی است که به جای تظاهرات در خیابان، روی صفحه‌ی مانیتور و با کیبرد فعالیت اجتماعی انجام می‌دهد. پیش از این، برای هزاران سال، انسان خواسته‌هایش را در جهان حقیقی بیان کرده‌است و رو در رو با موجودیتهای سیاسی و اجتماعی مقابله کرده است و امتیاز گرفته است. در این زمان طولانی، انسان‌ها تجربه‌های بسیار باارزشی اندوخته‌اند و باید‌ها و نباید‌های فعالیت اجتماعی و سیاسی را آموخته‌اند و با دیگران به اشتراک گذاشته‌اند. به این ترتیب، نسل حاضر در دریایی می‌راند که پیش از این تجربه‌ای از آن وجود نداشته است. این خود وضعیت خطرناکی است که برای فعالیت بهینه در آن باید به جزئیات آن و خواص ویژه‌ی آن دقت کرد. یک پیشنهاد این است که نباید فعالیت در فضای مجازی به گزینه‌ای در برابر فعالیت در فضای حقیقی مبدل شود. به این ترتیب، فعال اجتماعی باید حتماً بخشی از انرژی‌اش را برای فعالیت در فضای حقیقی صرف کند و تلاش کند بخشی از اندوخته‌های این فضا را به محیط جدید منتقل کند.

جذابیت تکنولوژی

تکنولوژی جذاب است و به سرعت نو می‌شود. نه می‌توان از سخت‌افزارهای جدید، روش‌های جدید ارتباطی، محیط‌های نو، و امکانات جدید چشم پوشید و نه اجتناب از آن‌ها قابل توصیه است. با این حال، نکته‌ی اساسی این است که غرق‌شدن در تکنولوژی و فاصله گرفتن از تکنولوژی هر دو خطرناک هستند. ابزارهای جدید امکاناتی را ارایه می‌دهند که دوری جستن از آن‌ها، بدون دلیل مناسب، صرفاً به معنی

بستن درهای ارتباطی و امکانات فعالیت به روی فعال اجتماعی هستند. پیروی خوشدلانه از تغییرات تکنولوژی و پذیرفتن هر آنچه که نو و جدید است، به این دلیل که نو و جدید است، نیز، خطرناک و هزینه بر است.

فعال اجتماعی باید برای آموختن هر ابزار جدید وقت و هزینه کند و احتیاج دارد که فعالیت خود را روی ابزارهای جدید بازتعریف کند. به این ترتیب، هر بار نو شدن تکنولوژی برای فعال اجتماعی هزینه دارد. از سوی دیگر، به روز نکردن ابزارهای تکنولوژیک فعال را در این خطر قرار می‌دهد که در معرض چیرگی توسط مخالفین فعالیت‌هایش قرار گیرد. ابزارهای نوین به فعال اجتماعی امکاناتی را می‌دهند که خودداری بدون دلیل از استفاده از آنها ساده‌انگاری است. تصمیم به استفاده از ابزارهای نوین نیز هزینه بر است. علاوه بر این‌ها، تکنولوژی جذاب است و فعال اجتماعی همواره در معرض این خطر است که از تکنولوژی جدید به این دلیل استفاده کند که به آن اشتیاق شخصی دارد، و نه از این رو که ابزار جدید به او در فعالیتش کمک می‌کند. به این ترتیب، فعال اجتماعی در موضوع استفاده از تکنولوژی خطر بزرگی برای خودش است.

پس‌آزمون

یکی از موضوعات زیر را انتخاب کنید و مطلب را بصورت یک مقاله‌ی کوتاه بنویسید و برای انتشار آماده کنید.

۱. یک مطلب که نگاه انتقادی به تکنولوژی مدرن ارتباطی و استفاده از آن در فعالیت اجتماعی و سیاسی دارد پیدا کنید و آن را نقد کنید.
۲. نقد موروزوف به فعالیت اجتماعی و سیاسی در اینترنت را بررسی کنید و روی آن نقد بنویسید (می‌توانید از این ویدیو شروع کنید <http://www.youtube.com/watch?v=4uN0xD9qaWk>)
۳. تلاش کنید با دوستان خود در توئیتر درباره‌ی تاثیر این ابزار ارتباطی روی پیامی که منتقل می‌شود وارد بحث شوید. آیا کسی به شما جواب می‌دهد؟ چه جواب‌هایی از دوستان خود می‌گیرید؟ درباره‌ی این تجربه بنویسید.
۴. درباره‌ی تغییر برداشت‌ها و نوع رابطه‌ی خودتان با شبکه‌های اجتماعی مجازی در طول زمان بنویسید.
۵. درباره‌ی مضامین مطرح شده در این ویدیو بحث کنید: http://www.youtube.com/watch?v=hRqvd2bo_OI
۶. این مقاله را نقد کنید: http://www.newyorker.com/reporting/2010/10/04/101004fa_fact_gladwell

اختصاص (BY) - این مطلب به پروژه توانا مربوط به سازمان E-Collaborative for Civic Education اختصاص دارد و استفاده از آن می بایست با ذکر نام سازمان تهیه کننده انجام شود.

غیر تجاری (NC) - این مطلب برای استفاده های غیر تجاری می باشد و برای هیچ گونه منفعتی بهره برداری نخواهد شد.

اشتراک (=) - اگر می خواهید هر گونه تغییری در مطلب وارد کنید، شما می توانید حاصل کار را تنها تحت مجوز

E-Collaborative for Civic Education منتشر کنید و برای ایجاد بدنه اصلی اطلاعات، این تغییرات را باید با

E-Collaborative for Civic Education به اشتراک گذارید.